

MATEMATIKA, 5. razred

TEMA: Pisno deljenje z enomestnim številom

CILJI

- Razložiti in ponotranjiti postopek pisnega deljenja z enomestnim številom.
 - Izračunati račune deljenja števil z uporabo pisnega postopka.
- Prepoznati in popraviti napake pri pisnem deljenju z enomestnim številom.

NAVODILO ZA DELO

1. Za uvod rešimo naloge na tejle povezavi ...

<https://kveez.com/si/matematika/3-razred/deljenje/#startq>

2. Na tabli ponovimo postopek pisnega deljenja z enomestnim deliteljem.

Pri pisnem deljenju bomo najprej ocenili rezultat, nato pisno izračunali račun in na koncu naredili preizkus. Deliti začnemo pri najvišji desetiški enoti, nato nadaljujemo v desno po vrsti k nižjim desetiškimi enotam. Če ne moremo deliti prve številke, začnemo deliti prvi dve številki skupaj.

Kadar se deljenje ne izide, je rezultat deljenja najbližje manjše celo število. Ostanek je vedno manjši od delitelja.

Preizkus naredimo tako, da količnik in delitelj pomnožimo, dobljenemu zmnožku pa prištejemo ostanek. Dobiti moramo deljenec.

3.

POSTOPEK:

1. korak smer računanja

S	D	E			S	D	E
4	8	6	:	2	=	2	

Najprej z 2 delimo stotice.

$$4 S : 2 = 2 S$$

2. korak

S	D	E			S	D	E
4	8	6	:	2	=	2	4

Nato z 2 delimo desetice.

$$8 D : 2 = 4 D$$

3. korak

S	D	E			S	D	E	
4	8	6	:	2	=	2	4	3

Na koncu z 2 delimo še enice.

$$6 E : 2 = 3 E$$

Naredimo preizkus: $\frac{243 \cdot 2}{486}$

Spomni se:
 $486 : 2 = 243$
 deljenec delitelj količnik

Lina je od treh prijateljic dobila 243 prtičkov.

Tudi kadar je ena od števk deljenca enaka 0, računamo enako.

Poglejmo primera:

S	D	E			S	D	E	
4	4	0	:	2	=	2	2	0

S	D	E			S	D	E	
7	0	7	:	7	=	1	0	1

4. Danes nadaljujemo z zahtevnejšimi računi.

1. korak

D	E			D	E
7	2	:	6	=	1
1					

Desetice delimo s 6.

$7 D : 6 = 1 D$ (1 D ostane in to podpišemo pod D.)

3. korak

D	E			D	E	
7	2	:	6	=	1	2
1	2					
	0					

12 E delimo s 6.

$$12 E : 6 = 2 E, \text{ ost. } 0$$

Preizkus: $\frac{12 \cdot 6}{72}$

2. korak

D	E			D	E
7	2	:	6	=	1
1	2				

Enice deljenca podpišemo pod enice.

Pri vsaki mizi je sedelo 12 ljudi.

